

Narodowe Forum Muzyki

Przestrzeń dla piękna

23

marca
czwartek
19:00

NFM, Sala Kameralna

Magiczna dziewiątka

John Kruse – klarnet

Soliści NFM Filharmonii Wrocławskiej:

Vyacheslav Nam – I skrzypce

Anita Koźlak – II skrzypce

Artur Tokarek – altówka

Maciej Kłopotcki – wiolonczela

Paulina Rościaniec – kontrabas

Małgorzata Świętoń – flet

Justyna Stanek – obój

Katarzyna Zdybel-Nam – fagot

Adam Wolny – waltornia

B. Martinů

W.A. Mozart

Program:

Bohuslav Martinů (1890–1959) *Nonet* na flet, obój, klarnet, fagot, róg, skrzypce, altówkę, wiolonczelę, kontrabas [18']

Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791) *Kwintet klarnetowy A-dur KV 581* [34']

I Allegro

II Larghetto

III Menuetto

IV Allegretto con variazioni

Josef Rheinberger (1839–1901) *Nonet* na flet, obój, klarnet, fagot, róg, skrzypce, altówkę, wiolonczelę, kontrabas op. 139 [40']

I Allegro

II Menuetto: Andantino

III Adagio molto

IV Finale: Allegro

XVIII, XIX, XX: trzy stulecia kameralistyki

Artur Bielecki

Bohuslav Martinů – jak pisze Maciej Negrey – „uchodzi za najwybitniejszego czeskiego kompozytora XX wieku, a zarazem za jednego z głównych przedstawicieli neoklasycyzmu w muzyce europejskiej, lecz jego licząca ponad 450 kompozycji twórczość świadczy o ewolucji wykraczającej poza kategorię jednego stylu”. Martinů, urodzony i wykształcony w Czechach, większą część życia spędził na emigracji w Paryżu, a potem w Stanach Zjednoczonych. W związku z tym można wymienić różne okresy w jego twórczości, w tym okres paryski (1923–1941), dzielący się na dwa etapy, oraz okres amerykański (1941–1953). W 1953 r. Martinů wraz z żoną powrócił do Europy, ale nadal dużo podróżował; mieszkał przez krótki czas m.in. w Nicei i w Schönenbergu. Właśnie w Schönenbergu niedaleko Bazylei w styczniu 1959 r. powstał *Nonet* na flet, obój, klarnet, fagot, róg, skrzypce, altówkę, wiolonczelę i kontrabas. Utwór został napisany dla zespołu *Nonet Czeski*, który dokonał jego prawykonania w Salzburgu w lipcu 1959 r. W tym trzyczęściowym dziele, trwającym kilkanaście minut, odnaleźć można istotne rysy neoklasyczne (fragmenty motoryczne, tematy kształtowane bardzo plastycznie), a także liczne nawiązania do czeskiej muzyki ludowej. Cały utwór odznacza się bogatą, zróżnicowaną fakturą i atrakcyjną dla słuchacza barwnością.

Tego wieczoru usłyszymy również jedno z największych arcydzieł kameralnych Wolfganga Amadeusa Mozarta – *Kwintet klarnetowy A-dur* KV 581. Już po „wysokim” numerze w katalogu dzieł Mozarta widać, że jest to utwór późny. Kompozycja została ukończona wczesną jesienią 1789 r. *Kwintet* przez samego Mozarta był nazywany „Stadlerowskim”, od nazwiska Antona Stadlera (wirtuoza klarnetu i przyjaciela kompozytora), dla którego został napisany. Wiadomo, że Mozart nie tylko uważał Stadlera za wybitnego instrumentalistę, lecz w ogóle niezwykle lubił klarnet i chętnie umieszczał ten instrument w obsadzie różnych dzieł. O tym, z jaką wspaniałą subtelnością i zara-

zem swobodą tworzył na ten instrument, świadczy cały *Kwintet klarnetowy*. Opisywanie każdej z czterech części kompozycji wydaje się bezcelowe, ponieważ muzyka Mozarta wymyka się słowom. Wystarczy przymknąć oczy i oddać się przyjemności obcowania z pięknem każdego taktu tego cudownego utworu.

Joseph Gabriel Rheinberger, niemiecki kompozytor, organista, dyrygent i pedagog, z pewnością należy pod względem popularności do czołówki twórców drugiej połowy XIX w. Urodził się w Vaduz, w stolicy Liechtensteinu, mieście położonym przy granicy ze Szwajcarią. Pierwsze lekcje muzyki pobierał już w wieku pięciu lat. Można powiedzieć, że był „cudownym dzieckiem” – już po dwóch latach nauki zaczął komponować i udzielać się w roli organisty. W 1851 r., jako dwunastolatek, pojechał do Monachium, by kontynuować tam naukę. Właśnie to miasto stało się w przyszłości jego miejscem zamieszkania.

Talent młodego Rheinbergera budził ogromny podziw. W konserwatorium monachijskim studiował teorię muzyki, a także grę na organach i na fortepianie. Zaczął też pracować jako organista w licznych kościołach oraz dawać prywatne lekcje. W 1859 r. dołączył do grona pedagogów konserwatorium, a w 1867 r. został profesorem i na tym stanowisku pracował praktycznie do końca życia. Był artystą i pedagogiem powszechnie cenionym zarówno w Niemczech, jak i za granicą. W 1899 r. otrzymał tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu w Monachium; był także członkiem korespondentem akademii w Paryżu i we Florencji. Wiele komponował, kultywując w swojej twórczości rozmaite formy i gatunki, m.in. koncerty, muzykę kameralną, fortepianową, organową, kościelną i sceniczną. Jednak szczególną sławę i wielkie sukcesy przyniosła mu działalność pedagogiczna. Pisała o tym Elżbieta Dziebowska: „Rheinberger przeszedł do historii muzyki przede wszystkim jako wybitny pedagog, kładący nacisk na dyscyplinę warsztatową, logikę kształtowania formy, opanowanie sztuki kontrapunktu; z jego szkoły wywodzili się znani kompozytorzy, teoretycy

i dyrygenci”. Wśród uczniów Josepha Rheinbergera znaleźli się tak wybitni twórcy, jak Engelbert Humperdinck, autor oper i asystent Richarda Wagnera, oraz Wilhelm Furtwängler, zaliczany do największych dyrygentów XX w.

Nonet op. 139 można uznać za dzieło typowe dla konserwatywnego stylu muzyki Rheinbergera. Ten dość rozbudowany utwór składa się z czterech części. Otwierające całość *Allegro* jest pełne pogody i łagodności, brak w nim w zasadzie jakichkolwiek napięć dramatycznych. Kompozycja wyraźnie nawiązuje do ducha klasycznej serenady. Zwraca uwagę biegłość warsztatowa twórcy. Część druga to konwencjonalny menuet, gatunek, który w czasach kompozytora był już w zasadzie czymś przebrzmiałym. Stuchacza ujmuje część trzecia (*Adagio molto*), od pierwszych taktów urzekająca liryzmem. W *Finale: Allegro* powraca pogodny nastrój; jest to część błyskotliwa, pełna lekkości i blasku. Na podziw zasługuje tu mistrzowskie, swobodne operowanie poszczególnymi głosami i instrumentami. Ktoś, kto władał takim rzemiosłem, miał rzeczywiście bardzo wiele do zaoferowania swoim uczniom.

John Kruse

Studiował na Akademii Muzycznej w Odense pod kierunkiem klarncisty J. Schou oraz na Akademii Muzycznej w Paryżu w klasie G. Deplusa. W latach 1987–1989 był członkiem Royal Danish Orchestra, następnie otrzymał posadę solisty klarncisty w Odense Symphony Orchestra. Od 2005 r. jest I solistą klarncistą Royal Danish Orchestra. Występował też z Copenhagen Philharmonic, Danish National Symphony Orchestra oraz Czech

Chamber Philharmonic Orchestra. Nagrał wiele płyt, w tym z najnowszą muzyką duńską na klarinet oraz z koncertami Mozarta i Nielsena na klarinet i orkiestrę. Wciąż szuka nowych inspiracji u muzyków o międzynarodowej sławie, m.in. u M. Arrignona oraz H. Deinzera.

Vyacheslav Nam, fot. archiwum artysty

Vyacheslav Nam

Estoński skrzypek; naukę gry rozpoczął w wieku 6 lat. Studiował na Akademii Muzycznej w Tallinie oraz w Malmö, gdzie w 2008 r. uzyskał dyplom w klasie A. Fishera. Ponadto w latach 2000–2002 odbywał staż artystyczny w Konserwatorium Moskiewskim im. P. Czajkowskiego w klasie Z. Zhikhmurzaevy. Jest aktywnym muzykiem orkiestrowym oraz kameralistą. Współpracuje m.in. z Estonian National Symphony Orchestra, Helsingborg Symphony Orchestra, Orkiestrą Symfoniczną w Sønderborgu (prowadzący grupę II skrzypiec), Royal Danish Orchestra, Odense Symphony Orchestra, Malmö Symphony Orchestra oraz Norrköping Symphony Orchestra (z-ca koncertmistrza), a także z polskimi orkiestrami: NFM Filharmonią Wrocławską, Sinfonietta Cracovia oraz NFM Leopoldinum – Orkiestrą Kameralną.

John Kruse, fot. archiwum artysty

Anita Koźlak, fot. Łukasz Rajchert

Anita Koźlak

Ukończyła z wyróżnieniem studia w łódzkiej Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w klasie M. Łabeckiego. Wielokrotnie uczestniczyła w kameralnych i solowych kursach skrzypcowych prowadzonych m.in. przez W. Witkomirską, S. Tomasika, Ł. Błaszczyka. Brała też udział w wielu ogólnopolskich konkursach skrzypcowych i kameralnych. W roku akademickim 2013/14 wraz ze swoim kwartetem smyczkowym otrzymała Poznański Davey Prize, wyróżnienie przyznawane co roku najlepszemu kwartetowi tworzonemu przez studentów Akademii Muzycznej w Łodzi. W 2014 r. zdobyła z tymi muzykami I nagrodę Rektorów Polskich Uczelni Muzycznych oraz III nagrodę na Turnieju Kameralnym w Bydgoszczy. Występowała jako solistka ze Śląską Orkiestrą Kameralną oraz Łódzką Orkiestrą Kameralną. Obecnie pracuje w NFM Filharmonii Wrocławskiej.

Artur Tokarek, fot. Łukasz Rajchert

Artur Tokarek

Absolwent wrocławskiej Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego w klasie altówki J. Michalskiego w 1991 r. (dyplom z wyróżnieniem). Trzykrotnie był stypendystą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jeszcze podczas studiów rozpoczął pracę jako muzyk solista w Orkiestrze Symfonicznej Filharmonii Wrocławskiej (obecnie NFM Filharmonia Wroclawska), a od 1993 r. jest jej pierwszym altowiolistą. Współpracuje również z Sinfonią Varsovią, Menuhin Festival Orchestra, Orkiestrą Kameralną Wratislavia, NFM Leopoldinum – Orkiestrą Kameralną. Występuje też jako solista i kameralista, m.in. z J. Kaspszykiem, M. Pijarowskim, W. Kiradjiem, J. Staniendą, D. Stabrawą. Jednym z jego ważniejszych dokonań w ostatnim czasie było europejskie prawykonanie *Koncertu na altówkę* Ch.B. Raego pod batutą kompozytora.

Maciej Kłopotcki

Absolwent łódzkiej Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w klasie S. Firleja. W 2011 r. rozpoczął

studia doktoranckie w katowickiej Akademii Muzycznej. W latach 2001–2006 pełnił funkcję I wiolonczelisty NFM Leopoldinum – Orkiestry Kameralnej, jednocześnie w sezonie 2005/2006 był II koncertmistrem wiolonczel Filharmonii Śląskiej w Katowicach. Od 2006 r. jest koncertmistrem NFM Filharmonii Wrocławskiej. Jako gościnny koncertmistrz wiolonczel występuje z Hafnia Chamber Orchestra i Wrocław Score Orchestra. Jest też I wiolonczelistą CCC Orchestra. Koncertuje solo i kameralnie, współpracując z Aukso i Silius Trio, którego jest założycielem. Od 2005 r. prowadzi klasę wiolonczeli w Zespole Szkół nr 9 we Wrocławiu.

Paulina Rostaniec, fot. Nadia Szagdaj, Petra Nelle

Paulina Rostaniec

W 2008 r. ukończyła z wyróżnieniem poznańską Akademię Muzyczną w klasie P. Czerwińskiego. W tym samym roku podjęła pracę w Filharmonii Poznańskiej. Od 2015 r. jest członkiem zespołu NFM Filharmonii Wrocławskiej. W swoim dorobku artystycznym ma wiele osiągnięć, m.in. wyróżnie-

nia w VII Ogólnopolskim Konkursie Kontrabasowym im. A.B. Ciechańskiego w Poznaniu oraz IV Międzynarodowym Konkursie Kontrabasowym im. S. Kusewickiego w Sankt Petersburgu, a także I miejsce w IV Ogólnopolskim Konkursie Interpretacji Muzycznej w Krasiczynie.

Małgorzata Świątoń

W 2003 r. ukończyła Akademię Muzyczną im. K. Lipińskiego we Wrocławiu w klasie fletu G. Olkiewicza. Od 2002 r. jest solistką w grupie fletów w NFM Filharmonii Wrocławskiej. Jest laureatką III nagrody w kategorii duety w VIII Międzynarodowym Konkursie Współczesnej Muzyki Kameralnej im. K. Pendereckiego (Kraków, 2014). Współpracowała m.in. z Sinfonią Varsovią, NFM Leopoldinum – Orkiestrą Kameralną i Orkiestrą Kameralną Wratislavia. Wykonywała również koncerty solowe i kameralne z NFM Filharmonią Wrocławską i NFM Leopoldinum – Orkiestrą Kameralną. Jako muzyk orkiestrowy i kameralistka dokonała wielu nagrań płytowych, m.in. z NFM Filharmonią Wrocławską.

Justyna Stanek

W 2013 r. ukończyła z wyróżnieniem klasę oboju T. Miczki w Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach. Jest laureatką kilku nagród, zarówno w kategorii gry solowej, jak i kameralnej. Współpracowała z takimi orkiestrami, jak Praska Kameralna Filharmonia, NOSPR, Sinfonia Varsovia, Filharmonia Śląska, Aukso – Orkiestra Kameralna Miasta Tychy, Polska Orkiestra Sinfonia Iuventus i Sinfonietta Cracovia. Brała udział w licznych festiwalach, m.in. w Festiwalu „Chopin i jego Europa”, Wratislavia Cantans, Misteria Paschalia, Musica Polonica Nova czy Musica Electronica Nova. Od 2013 r. pracuje w NFM Filharmonii Wrocławskiej na stanowisku muzyka solisty.

Katarzyna Zdybel-Nam

Absolwentka warszawskiej Akademii Muzycznej. W 2015 r. na Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego we Wrocławiu uzyskała tytuł doktora sztuki. Jest laureatką międzynarodowych konkursów, m.in. w Moskwie, Oxfordzie i Bostonie (USA), Chieri i Pesaro (Włochy). Jako solistka wystąpiła m.in. z Stuttgarter Kammerorchester, Sinfonią Varsovia, Orchestra Filarmonica di Torino, Orchestra Filarmonica Marchigiana, NFM Leopoldinum – Orkiestrą Kameralną i Capellą Cracoviensis. Współpracuje także z Royal Danish Orchestra, Gothenburg Symphony Orchestra, Göteborg Opera Orchestra, SWR Saarbrücken-Kaiserslautern, Iceland Symphony Orchestra, Orchestre de Chambre de Lausanne, Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Narodowej. Od 2007 r. jest solistką NFM Filharmonii Wrocławskiej. W 2014 r. ukazały się jej dwie płyty: *Portrait* oraz *Poezja dźwięków*.

Katarzyna Zdybel-Nam, fot. archiwum artystki

Adam Wolny

Absolwent Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach w klasie rogu M. Korcza. Od 1989 r. jest solistą Opery Wrocławskiej, a od 1994 r. solistą NFM Filharmonii Wrocławskiej. Jako członek tych zespołów brał udział w wielu trasach koncertowych po Europie, Stanach Zjednoczonych, Tajwanie i Chinach. Od 1995 r. jest stałym współpracownikiem Orkiestry Kameralnej Wratistavia i NFM Leopoldinum – Orkiestry Kameralnej. Jako I waltornista współpracował z Warszawską Operą Kameralną, Polską Orkiestrą Radiową w Warszawie i Sinfonią Helveticą w Szwajcarii. Od 2002 r. jest wykładowcą wrocławskiej Akademii Muzycznej im. K. Lipińskiego.

Adam Wolny, fot. Łukasz Rajchert

Organizator:

Partner:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia, współprowadzona przez:

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.